

Dinsdag 15 februari 1916 – ochtendeditie

Geïnterneerden.

Vandaag zullen 30 à 35 geïnterneerde Belgische soldaten aan het werk gaan in de sigarenfabriek de Huifkar, van de heer A. Hamers te Oisterwijk.

Baarle-Hertog.

Naar aanleiding van een polemiek tussen twee Belgische bladen (de XXe Siècle en Vrij België) over de Nederlandse maatregelen ten aanzien van de bewoners van Baarle-Hertog, meldt het Handelsblad dat men hier in hoofdzaak heeft te denken aan beteugeling van smokkelarij. De enclave is omgeven door een prikkeldraadafrastering met slechts enkele doorgangen er in en er worden identiteitsbewijzen gevergd van de passanten, omdat ze nu eenmaal vreemd gebied vormt en men precies hetzelfde ook heeft toegepast op andere (Duitse en Belgische) grensgedeelten ten einde te kunnen toezien op wat er in- en uitgaat. Nu zou men kunnen vragen: Waartoe dient dit echter ten aanzien van een enclave, die immers geen achterland heeft, maar dan is het antwoord: Ter voorkoming van het vormen van een smokkeldepot binnen die enclave, die vlak bij de (grote) grens is gelegen, zoals er in andere streken reeds meer getracht zijn te vormen.

Parijs, 14 februari. Officieel avondbericht: In België heeft onze artillerie een munitiedepot ten noorden van Boezinge in de lucht doen vliegen.

Londen, 14 februari. Officieel: De Duitsers seinen draadloos dat zij 40 Engelsen gevangen hebben gemaakt in een gevecht bij Pilkem. Wij hadden in dit gevecht 2 (blijkbaar heeft hier een ander getal gestaan – Redactie) vermisten, waarvan vermoedelijk 8 zijn gedood. Zij zijn

bij de vervolging van de Duitsers, toen die naar hun loopgraven terugtrokken, verloren gegaan.

De Romeinse correspondent van De Tijd meldt: Kardinaal Mercier is van de aanval van influenza en de vermoeienis hersteld en heeft terug zijn intrek genomen in het Belgische College. Zijn vertrek uit Rome kan binnenkort worden verwacht. Kardinaal Amette heeft in een brief aan kardinaal Mercier zijn spijt betuigd, dat diens terugkeer niet over Frankrijk zal kunnen geschieden.

Te Rome hebben, naar men weet, kardinaal Mercier en de Franse minister-president een onderhoud gehad. De ontmoeting geschiedde in het atelier van de schilder Basnard. Het Belgische kamerlid Otto Vermeersch was ook bij een gedeelte van het onderhoud, of althans in de buurt.

Briand en Mercier hebben drie kwartier met elkaar gesproken.

Men meldt van de Belgische grens aan Het Huisgezin:

De Belgische landbouwers hebben van het Duitse bestuur kennis gekregen, dat allen, die nog onbewerkt vlas in voorraad hebben, moeten zorgen, dat dit voor 1 april uitgezwingeld is.

De Duitse regering zal dan al dit bewerkt vlas tegen goede prijzen opeisen. Ook wordt de landbouwers in hun eigen belang aangeraden, dit jaar zoveel mogelijk vlas te verbouwen.

Duitsland zal voor het nodige zaad zorgen.

Dinsdag 15 februari 1916 – avondeditie

Dr. Brulez schrijft in Dietsche Stemmen in een artikel over de vervlaamsing van de Gentse hogeschool en de taak er filosofie over deze laatste o. m.:

“De filosofie verlangt in de eerste plaats grondige onderlegdheid in de exacte randwetenschappen, in de beginselen tenminste die zij zelf med moet onderzoeken. Haar taak is vooral de draagkracht uit te meten en de waarde te bepalen van de algemeenste begrippen als maat en wet, van axioma’s en postulaten de logica en bewijskracht te bediscussiëren en van hypothesen en theorieën de aanspraken op geldigheid en verklaringsvermogen te onderzoeken.

De waarde van de filosofie voor de bijzondere wetenschappen is vooral methodologisch en systematisch. Het redelijk onderzoek is niet beperkt bij kritisch onderzoek van het door waarneming gegevene. Het denken gaat daarboven uit en is spontaan en apriorisch, ontdekkend en uitvindend, impliciete voorwaarde en eindelijke waardebevestiging in de ervaring.

De filosofie is de draagster van het ideaal der wetenschap. Haar beginsel – het impliciete postulaat van alle wetenschap – ligt in de begrijpelijkheid der werkelijkheid. Het filosofische verzet tegen een zulkdanig panlogisme is alleen gericht tegen een verkeerde opvatting daarvan. De betekenis trouwens van het wezen der begrijpelijkheid en haar voorwaarden is zelf een verre van volbracht onderzoek.

Wil de filosofie de rol die haar toekomt bekleden, als leidster der wetenschap, dan is haar eerste plicht encyclopedisch op de hoogte te zijn van de hoofdzaak der wetenschappelijke uitkomsten. Dat betekend niet alweterij of betweterij, maar orde en leiding in het werk der wetenschap.”

Uit België.

Uit Brussel wordt aan de B. B. Z. geschreven, dat de pogingen der bankiers om eindelijk weer tot beursliquidatie te komen, op verscheidene moeilijkheden stuiten. Toch heeft er beurshandel plaats. Niet in het beursgebouw zelf, want daar liggen soldaten, maar in een particuliere plaats van samenkomst (een koffiehuis). Volgens de bedoelde correspondent neemt de handel in levendigheid toe, en is de stemming in het algemeen vast. Zo zijn o.a. 3 % België en kolenaandelen vast. Van bank aandelen zijn Banque nationale ongeveer 3250, Banque de Bruxelles circa 820. Koloniale waarden zijn vast, wegens de hoge koperprijzen.